

“Steun voor het vervoer van huishoudelijk afval
over de binnenwateren in het Vlaams Gewest”

HANDLEIDING VOOR DE GEBRUIKER

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Doel van de maatregel.....	3
3. Definities en afkortingen	3
4. Werkwijze.....	4
4.1. Algemeen	4
4.2. Specifieke mogelijkheden (zie ook 8).....	4
5. Aanvraagdossier	5
6. Beoordeling van de aanvraag	6
6.1. Algemeen	6
6.2. Beoordeling van de effecten van de in gediende aanvraag op de modal shift van de weg naar de waterweg.....	6
6.3. Technische beoordeling	7
7. Preferentieel tarief.....	7
8. De overeenkomst met de IC in functie van de verschillende mogelijkheden	8
8.1. Algemeen	8
8.2. In functie van de mogelijkheden zoals beschreven in 4.2.	9
Mogelijkheid 1:.....	9
Mogelijkheid 2:.....	10
Mogelijkheid 3:.....	10
Mogelijkheid 4:.....	12
Mogelijkheid 5:.....	13
Mogelijkheid 6:.....	14
8.3. Boetes	15

1. Inleiding

Het doel van deze nota is om elke intercommunale (IC) en / of gemeente en / of private partner te informeren over de praktische modaliteiten met betrekking tot de "Steun voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren in het Vlaams Gewest"; een door de Europese Commissie goedgekeurde steunmaatregel¹.

2. Doel van de maatregel

Het doel van deze maatregel is het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren in gesloten containers² te stimuleren door het tegen een preferentieel concessietarief ter beschikking te stellen van overslagmiddel aan gemeenten en / of intercommunales.

Dat preferentieel tarief moet toelaten de eventuele meerkost verbonden aan het vervoer via de waterweg te compenseren. De intercommunale moet jaarlijks de eventuele meerkost die het vervoer via de waterweg inhoudt aantonen.

3. Definities en afkortingen

1° Onder **huishoudelijk afval** wordt verstaan huishoudelijke en / of daarmee gelijkgestelde afvalstoffen zoals bepaald in:

- het Afvalstoffendecreet van 2 juli 1981.

Art. 3 § 2, 1° definieert huishoudelijke afvalstoffen als "afvalstoffen die ontstaan door de normale werking van een particuliere huishouding en afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering".

Voor de toepassing van deze maatregel worden vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen uitgesloten.

De artikelen 15 en 16 van hetzelfde decreet handelen over het beheer en de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen. (bijvoorbeeld de organisatie op gemeentelijk niveau)

- het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en - beheer (VLAREA) van 5 december 2003 geeft verder gestalte aan het Afvalstoffendecreet.

- Art. 2.1.1. bepaalt dat straat- en veegvuil worden gelijkgesteld met huishoudelijke afvalstoffen.

- Art. 5.2.1.1. bepaalt welke soorten huishoudelijk afval gescheiden moeten worden ingezameld of opgehaald (bv PMD, papier, glas, ...)

---

¹ Europese Commissie – Steunmaatregel N 128/2003 – België – C(2004)1653fin

² Verklarend memorandum betreffende het initiatief ter promotie van het vervoer van huishoudelijke afvalstoffen via de Vlaamse binnenwateren, blz. 4, II, C, 3^e paragraaf

2° Met **overslagmiddel** wordt o.a., maar niet beperkend bedoeld een portaaloverslagmiddel of een reachstacker³.

3° De **begunstigden** van deze maatregel zijn enkel de gemeentes of de intercommunales die een wettelijke verplichting hebben inzake het vervoer van huishoudelijke afvalstoffen⁴.

4° Met **intercommunale (verder IC)** worden zowel de gemeenten als de intercommunales zelf bedoeld.

5° Met **W&Z** wordt Waterwegen en Zeekanaal NV bedoeld; de rechtsopvolger van de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen.

4. Werkwijze

4.1. Algemeen

W&Z geeft het overslagmiddel in concessie aan de intercommunale tegen een vergoeding die de intercommunale toelaat de eventuele meerkost verbonden aan het vervoer via de waterweg te compenseren. Voorzover de IC zelf het overslagmiddel niet kan of wenst te exploiteren, stelt W&Z het overslagmiddel tegen een vergoeding ter beschikking van een privé-uitbater die via een openbare en transparante selectieprocedure wordt geselecteerd. Bij die selectie moet ook een prijs worden geboden door de privé - uitbater.

W&Z kiest de privé - uitbater die de beste voorwaarden geeft met betrekking tot het gebruik van het overslagmiddel.

De privé-uitbater moet het huishoudelijk afval van de IC overslaan tegen een overslagtarief dat de IC toelaat de genoemde meerkost te compenseren.

4.2. Kort overzicht van de specifieke mogelijkheden (zie ook 8)

1. W&Z geeft het overslagmiddel in concessie aan IC aan een preferentieel concessietarief en het overslagmiddel wordt uitsluitend gebruikt voor de overslag van huishoudelijk afval.
2. W&Z geeft het overslagmiddel in concessie aan IC en het overslagmiddel wordt gebruikt voor de overslag van huishoudelijk afval ten behoeve van de IC en van ander afval of goederen ten behoeve van andere operatoren. De IC betaalt een preferentieel concessietarief m.b.t. de overslag van huishoudelijk afval en een marktтарief m.b.t. de overslag van ander afval of goederen.
3. Zoals in mogelijkheid 2, en vervolgens stelt IC via een openbare selectieprocedure een privé-uitbater aan die het huishoudelijk afval aan een preferentieel overslagtarief overslaat ten behoeve van IC en het andere afval of de goederen aan marktтарieven ten behoeve van andere gebruikers.

---

³ Verklarend memorandum betreffende het initiatief ter promotie van het vervoer van huishoudelijke afvalstoffen via de Vlaamse binnenwateren, blz. 4, II, C, 6° paragraaf

⁴ Aanmeldingsformulier, blz. 7, 18, laatste paragraaf

4. W&Z geeft het overslagmiddel voor een deel in concessie aan IC aan een preferentieel concessietarief voor de overslag van huishoudelijk afval en voor een deel in concessie aan een privé-uitbater (gekozen door een openbare selectieprocedure) aan een markttarief voor de overslag van ander afval of goederen.
5. W&Z stelt via een openbare selectieprocedure een privé-uitbater aan. De uitbater betaalt een concessievergoeding die wordt vastgesteld in het kader van de selectieprocedure. De privé-uitbater slaat prioritair het huishoudelijk afval over aan een preferentieel tarief ten behoeve van de IC en slaat het andere afval of goederen over aan markttarieven ten behoeve van andere gebruikers.
6. Zoals in mogelijkheid 5, maar de privé-uitbater rekent een marktconform overslagtarief aan de IC. De IC krijgt een subsidie van W&Z ten belope van de meerkost van het vervoer via de waterweg tegenover de wegst.

De IC dient jaarlijks aan te tonen dat het vervoer van huishoudelijk afval over de waterweg een meerkost impliceert ten opzichte van het wegvervoer en dat zij bijgevolg nood heeft aan een preferentieel concessie- c.q. overslagtarief. Indien geen meerkost aanwezig is, kent W&Z geen preferentieel tarief toe.

5. Aanvraagdossier

Het aanvraagdossier moet door de IC ingediend worden bij W&Z of bij De Scheepvaart, die het vervolgens aan W&Z overmaakt. (Dit vloeit daaruit voort dat de aanvraag is ingediend door W&Z en dat de goedkeuring door Europa aan W&Z is gegeven.)

Waterwegen en Zeekanaal NV
Oostdijk 110
B 2830 Willebroek
Dienst Marketing & Promotie

nv De Scheepvaart
Havenstraat 44
B 3500 Hasselt

De aanvraag moet volgende gegevens bevatten:

- 1° alle nuttige inlichtingen aangaande de IC;
- 2° de termijn binnen dewelke de aanvrager het overslagmiddel in gebruik wenst te nemen;
- 3° een indicatie van de hoeveelheid containers dat de IC verwacht over te slaan op de locatie waar het overslagmiddel wordt ingezet met opgave van:
  - het aantal en type (20 – voet, 30 – voet of 40 - voet)van containers met afvalstoffen;
  - het gemiddelde gewicht per container;
  - het aantal en type (20 – voet of 40 - voet)van containers met andere lading;

- het gemiddelde gewicht per container;

4° de plaats van bestemming / oorsprong van de containers;

5° een beschrijving van de voorziene laad – en losinfrastructuur;

6° een beschrijving van de manier waarop de voorziene laad – en losplaats aangesloten is op het wegennet;

7° een opgave van het type van overslagmiddel dat de IC wenst in te zetten.

6. Beoordeling van de aanvraag

6.1. Algemeen

De aanvrager moet zijn aanvraag richten tot W&Z (indien gewenst via De Scheepvaart), dat daarover advies geeft aan de beoordelingscommissie overslagmiddelen. In die commissie zetelen vertegenwoordigers van de waterwegbeheerders en van de vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen. De commissie wordt voorgezeten door W&Z.

In geval van een gunstige beoordeling wordt de aanvraag tenslotte ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde minister.

6.2. Beoordeling van de effecten van de in gediende aanvraag op de modal shift van de weg naar de waterweg

Om het effect van de modal shift te beoordelen, onderzoekt W&Z de volgende elementen:

De **locatie** van het overslagmiddel waarbij rekening wordt gehouden met:

- de aanwezigheid van de waterweg;
- de bereikbaarheid te land van de voor het project voorgestelde overslaglocatie;
- de ruimtelijke inpasbaarheid in die zin dat nagegaan wordt of de aanvrager over de nodige vergunningen beschikt;
- de logistieke organisatie voor de aanvoer / afvoer van gevulde containers naar / van de voorgestelde overslaglocatie;
- de aanwezigheid van potentiële andere vervoersstromen.

Het is mogelijk de containers met huishoudelijk afval te laten behandelen via een bestaande containerterminal, waarop reeds de nodige overslaginfrastructuur aanwezig is voorzover een aantal randvoorwaarden vervuld zijn, met name milieutechnische, ruimtelijke ordening, veiligheid en gezondheidsvereisten.

De **hoeveelheid overslag** van huishoudelijk afval, en desgevallend van andere afval- of goederenstromen, via het overslagmiddel. In de aanvraag dient een opgave te worden gedaan van de geschatte hoeveelheid huishoudelijk afval (en desgevallend andere goederen en/of afval), uitgedrukt in tonnages en/of volumes, die jaarlijks gedurende de levensduur van het overslagmiddel zullen worden overgeslagen. In de nadien af te sluiten concessieovereenkomst wordt de jaarlijkse minimale overslaghoeveelheid vastgelegd.

De grootte van de modal shift van weg naar water die het project zou teweegbrengen. In de aanvraag moet een beschrijving worden gegeven van de actuele stromen van huishoudelijk afval van de intercommunale via de weg en, met gebruik van het overslagmiddel, van de verwachte ontwikkeling van de stroom van huishoudelijk afval via de waterweg.

Het gebruik van een bestaande overslagterminal. Bij de beoordeling van een aanvraag m.b.t. locaties waar reeds bestaande terminals aanwezig zijn, wordt een afweging gemaakt van de voor- en nadelen van de bouw van een nieuw overslagpunt dan wel het gebruik van een bestaande terminal. In het bijzonder worden de volgende aspecten nagegaan:

- inschatting van het containerpotentieel voor een bepaalde locatie (eventueel op basis van een gerichte onafhankelijke marktstudie);
- beoordeling van de levensvatbaarheid van een nieuw op te richten overslagpunt (aanwezigheid van andere terminals, benodigde break-even volumes, inschatting van termijn om deze volumes te behalen, ev. andere bedrijfsplanindicatoren);
- bepaling van de hoogte van de toekomstige overslag- of concessietarieven alsook het overslagvolume voor huishoudelijk afval aan de hand van een studie van het dossier van de kandidaat-operatoren van een nieuw overslagpunt en/of van een bevraging van de bestaande containerterminals; op deze wijze kan W&Z tevens een inschatting maken van de financiële implicaties voor de overheid.

6.3. Technische beoordeling

In samenspraak met de aanvrager wordt nagegaan welk type van overslagmiddel vereist is in het licht van de concrete aspecten van het project.

Aan de hand daarvan wordt een bestek opgesteld dat ter goedkeuring aan de aanvrager wordt voorgelegd. Daarbij krijgt de aanvrager 30 kalenderdagen om zijn opmerkingen en /of zijn akkoord over te maken aan W&Z.

W&Z kiest de firma die instaat voor de bouw van het overslagmiddel op basis van de wetgeving overheidsopdrachten.

W&Z wordt eigenaar van de gebouwhet overslagmiddel.

7. Preferentieel tarief

Het preferentieel tarief is het tarief gebaseerd op een “discounted cash flow”-analyse (DCF) die door W&Z wordt uitgevoerd, verminderd met de extra kosten verbonden aan het vervoer over de binnenwateren, die door de IC moeten worden aangetoond.

Het op de DCF-analyse gebaseerde tarief wordt berekend aan de hand van de volgende parameters: kapitaalinvestering, afschrijvingsperiode, rentevoet en verwachte volumes.

De meerkosten van het vervoer over de binnenwateren zijn gelijk aan het verschil tussen de totale kosten van het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren en de totale kosten van het vervoer van dit afval over de weg.

De totale kosten van het vervoer over de binnenwateren zijn gebaseerd op de volgende kostenbestanddelen:

- containerkosten (investering, afschrijving, onderhoud en herstellingen);
  - kosten verbonden aan het laden / lossen van de container op het schip;
  - vervoerskosten (per binnenschip);
  - kosten verbonden aan het afladen;
- (waar nodig: kosten van het laden van de container op een vrachtwagen voor vervoer over een korte afstand + kosten voor het vervoer naar en van de eindbestemming + kosten verbonden aan het afladen van de container van de vrachtwagen + kosten verbonden aan het laden van de container op het schip);
- kosten verbonden aan de verscheping van de lege container;
  - kosten verbonden aan het terugbrengen van de lege container naar het vertrekpunt.

De totale kosten van het vervoer over de weg zijn gebaseerd op de volgende kostenbestanddelen:

- containerkosten (investering, afschrijving, onderhoud en herstellingen) indien van toepassing;
- kosten verbonden aan het laden / lossen van de container op de vrachtwagen;
- kosten van het vervoer over de weg, met inbegrip van de kosten voor het vervoer van de lege container naar het vertrekpunt.

Vereenvoudigd kan de berekening van het preferentieel tarief als volgt worden samengevat:

Preferentieel tarief = op de DCF-analyse gebaseerd tarief – (kosten van het vervoer over de binnenwateren – kosten van het vervoer over de weg)

8. De overeenkomst met de IC in functie van de verschillende mogelijkheden

8.1. Algemeen

Volgende bepalingen in de af te sluiten concessieovereenkomsten met de IC of de privé-uitbater zijn onverminderd van kracht:

- om van een preferentieel tarief te kunnen genieten, moet de IC de daadwerkelijke meerkosten voor het vervoer over de binnenwateren in vergelijking met het vervoer over de weg op een jaarlijkse basis bewijzen (zie ook 7. Preferentieel tarief);
  - elke poging door een IC om profijt te trekken uit het preferentieel tarief of elk gebruik van dit tarief zonder dat gegenereerde winsten in rekening worden gebracht bij de berekening van het preferentieel tarief wordt als misbruik beschouwd en geeft aanleiding tot terugvordering van het preferentieel tarief;
  - zowel het preferentieel als het commercieel tarief worden berekend per overgeslagen TEU (20-voets containerequivalent) of per overgeslagen container;
- W&Z stelt de preferentiële en commerciële tarieven steeds op zodanige wijze vast dat de IC of de privé-uitbater een bepaald bedrag per beweging betaalt. Daarbij komt het totaal tarief overeen met het aantal van de verrichte bewegingen (bv. bedrag X voor de hoeveelheden schommelend van 250 tot 500; bedrag Y voor de hoeveelheden schommelend van 500 tot 750, enz.). Het totale tarief zal derhalve steeds overeenkomen met het aantal verrichte bewegingen;

- bovendien kan dit systeem worden toegepast in combinatie met de verplichting om per jaar een vast minimumtarief te betalen voor een vastgesteld aantal bewegingen of nadat een minimum aantal bewegingen werd bereikt.

Meer algemeen mag de toepassing van een preferentieel tarief er niet toe leiden dat het vervoer van huishoudelijke afvalstoffen over de binnenwateren goedkoper wordt dan het vervoer over de weg.

Verder blijft de rol van W&Z strikt beperkt tot het beheer van het initiatief: op geen enkel ogenblik mag W&Z zelf het overslagmiddel uitbaten en overslagdiensten verlenen aan ICs.

8.2. In functie van de mogelijkheden zoals beschreven in 4.2.

Mogelijkheid 1:

W&Z sluit een concessieovereenkomst af met de IC die tevens de uitbater van het overslagmiddel is en die geniet van een preferentieel concessietarief. Het overslagmiddel wordt uitsluitend gebruikt voor de overslag van het huishoudelijk afval van de IC.⁵

De concessieovereenkomst zal volgende bepalingen bevatten:

- de IC betaalt een preferentieel concessietarief voor het gebruik van het overslagmiddel;
- preferentieel tarief = op de DCF-analyse gebaseerde tarief - (kosten van het vervoer over de binnenwateren - kosten van het vervoer over de weg)⁶;
- het preferentieel tarief wordt bepaald aan het einde van ieder jaar, op basis van de berekening van de extra kost voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren;
- dit tarief wordt toegepast voor het daarop volgende jaar;
- wanneer de meerkosten van het vervoer over de binnenwateren afnemen of wegvallen, wordt het preferentieel tarief op overeenkomstige wijze aangepast;
- dat het overslagmiddel enkel en uitsluitend gebruikt wordt voor de overslag van huishoudelijk afval;
- het jaarlijkse minimaal overslagvolume voor huishoudelijk afval dat moet worden verwezenlijkt op straffe van de betaling van boetes;
- de IC legt jaarlijks een kopie voor van de data (aantal bewegingen) die zij heeft meegedeeld aan OVAM;
- de hoeveelheden die aan W&Z wordt meegedeeld, moet overeenkomen met de rapporten die verstuurd werden aan OVAM;
- de duur van de concessieovereenkomst komt overeen met de levensduur van het overslagmiddel.

---

⁵ De eerste mogelijkheid geldt bv. voor grote gemeenten waar zich belangrijke afvalverwerkingsinstallaties bevinden. Op plaatsen waar zich kleinere afvalvolumes en/of afvalverwerkingscapaciteiten bevinden, lijkt het niet realistisch dat die mogelijkheid onmiddellijk zal kunnen worden geïntroduceerd. Evenwel, kan dit mogelijkheid 1 op langere termijn een realiteit worden op verschillende plaatsen in het Vlaamse Gewest.

⁶ Voor de precieze berekening, zie § 7 bij deze handleiding.

Mogelijkheid 2:

W&Z sluit een concessieovereenkomst af met de IC die tevens de uitbater van het overslagmiddel is. Het overslagmiddel wordt gebruikt voor de overslag van het huishoudelijk afval van de IC en voor de overslag van andere afvalstoffen of goederen.⁷

De concessieovereenkomst zal volgende bepalingen bevatten:

- de IC betaalt een preferentieel concessietarief voor de overslag van huishoudelijke afvalstoffen en een commercieel concessietarief voor andere afvalstoffen of goederen;
- het preferentiële tarief = het op een DCF gebaseerde tarief – (kost van vervoer over de waterweg – kost van vervoer over de weg)⁸;
- het tarief wordt bepaald aan het einde van ieder jaar, op basis van de berekening van de extra kost voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren;
- dit tarief wordt toegepast voor het daarop volgende jaar;
- wanneer de meerkosten van het vervoer over de binnenwateren afnemen of wegvallen, wordt het preferentieel tarief op overeenkomstige wijze aangepast;
- wanneer een IC winst haalt uit de uitbating van het overslagmiddel, deze wordt afgetrokken bij de berekening van het preferentiële tarief;
- het commerciële concessietarief voor de behandeling van andere afvalstoffen of goederen = het op een DCF gebaseerde tarief (markttarief);
- huishoudelijk afval dient te worden overgeslagen bij voorrang boven andere stoffen, zowel wat de volumes als de timing betreft;
- het jaarlijkse minimaal overslagvolume voor huishoudelijk afval dat moet worden verwezenlijkt op straffe van de betaling van boetes;
- de IC legt jaarlijks een kopie voor van de data (aantal bewegingen) die zij heeft meegedeeld aan OVAM;
- de hoeveelheden die aan W&Z worden meegedeeld, moet overeenkomen met de rapporten die verstuurd werden aan OVAM;
- de duur van de concessieovereenkomst komt overeen met de levensduur van het overslagmiddel.

Mogelijkheid 3:

W&Z sluit een concessieovereenkomst met de IC die door middel van een openbare selectieprocedure een privé-uitbater aanwijst voor de daadwerkelijke bediening van het overslagmiddel.

De concessieovereenkomst zal volgende bepalingen bevatten:

---

⁷ Mogelijkheid 2 is denkbaar in plaatsen waar de hoeveelheid van huishoudelijk afval niet voldoende is om de volledige capaciteit van het overslagmiddel te benutten en wellicht niet zal stijgen in de toekomst.

⁸ Voor de precieze berekening, zie 7 bij deze handleiding.

- de IC betaalt een preferentieel concessietarief voor de overslag van huishoudelijke afvalstoffen en een commercieel concessietarief voor andere afvalstoffen of goederen;
- het preferentiële tarief = het op een DCF gebaseerde tarief – (kost van vervoer over de binnenwateren – kost van vervoer over de weg)⁹;
- dit tarief wordt bepaald aan het einde van ieder jaar, op basis van de berekening van de extra kost voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren;
- het tarief wordt toegepast voor het daarop volgende jaar;
- wanneer de meerkosten van het vervoer over de binnenwateren afnemen of wegvallen, wordt het preferentieel tarief op overeenkomstige wijze aangepast;
- wanneer de IC winst haalt uit de uitbating van het overslagmiddel, wordt deze afgetrokken bij de berekening van het preferentiële tarief;
- het commerciële concessietarief voor de behandeling van andere afvalstoffen of goederen = het op een DCF gebaseerde tarief (markt-tarief).
- huishoudelijk afval moet worden overgeslagen bij voorrang boven andere stoffen, zowel wat volumes als timing betreft;
- jaarlijkse minimale overslagvolumes voor huishoudelijk afval dienen te worden verwezenlijkt op straffe van de betaling van boetes;
- de IC legt jaarlijks een kopie voor van de data (aantal bewegingen) die zij heeft meegedeeld aan OVAM;
- de hoeveelheden die aan W&Z worden meegedeeld, moet overeenkomen met de rapporten die verstuurd werden aan OVAM;
- dat de IC de verplicht is (i) de hierboven beschreven contractuele beginselen als selectievoorwaarden op te nemen in het selectiedocument (offerte) voor de procedure tot aanwijzing van het overslagmiddel-uitbater, en (ii) deze beginselen op te nemen in het contract tussen de IC en de geselecteerde uitbater;
- de duur van de concessieovereenkomst komt overeen met de levensduur van het overslagmiddel.

Aldus dienen de selectievoorwaarden in het door de IC op te stellen selectiedocument (offerte) onder meer de volgende bepalingen in te houden:

- de privé-uitbater is verplicht het preferentieel tarief (dat W&Z onder de vorm van een concessietarief toepast t.a.v. de IC) te hanteren t.a.v. de IC voor de overslagdiensten m.b.t. tot het huishoudelijk afval aangeboden door de IC;
- de privé-uitbater is verplicht een minimaal overslagvolume m.b.t. huishoudelijk afval aan dit preferentieel tarief te garanderen;
- de privé-uitbater is verplicht het huishoudelijk afval over te slaan bij voorrang boven de behandeling van andere stoffen, zowel wat volumes als de timing betreft;
- de privé-uitbater dient een voorstel te doen inzake het concessietarief dat hij beoogt aan te rekenen aan de IC voor de uitbating van het overslagmiddel, waarbij hij de verplichting om deze preferentiële diensten te verlenen aan de IC in acht neemt.

---

⁹ Voor de precieze berekening, zie 7 bij deze handleiding

Mogelijkheid 4:

W&Z sluit een concessieovereenkomst met de IC voor een deel van de capaciteit van het overslagmiddel (bestemd voor overslag van huishoudelijk afval) en een concessieovereenkomst met een privé-uitbater voor de resterende capaciteit van het overslagmiddel (bestemd voor overslag van andere afvalstoffen en goederen).¹⁰

De concessieovereenkomst tussen W&Z en de IC zal volgende bepalingen bevatten:

- de IC betaalt een preferentieel concessietarief voor het gebruik van het overslagmiddel;
- preferentieel tarief = op de DCF-analyse gebaseerde tarief - (kosten van het vervoer over de binnenwateren - kosten van het vervoer over de weg)¹¹;
- het preferentieel tarief wordt bepaald aan het einde van ieder jaar, op basis van de berekening van de extra kost voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren;
- dit tarief wordt toegepast voor het daarop volgende jaar;
- wanneer de meerkosten van het vervoer over de binnenwateren afnemen of wegvallen, wordt het preferentieel tarief op overeenkomstige wijze aangepast;
- de IC mag het overslagmiddel enkel en uitsluitend gebruiken voor de overslag van huishoudelijk afval;
- het jaarlijkse minimumoverslagvolume van huishoudelijk afval wordt vastgelegd op straffe van betaling van boetes;
- de IC legt jaarlijks een kopie voor van de data (aantal bewegingen) die zij heeft meegedeeld aan OVAM;
- de hoeveelheden die aan W&Z worden meegedeeld, moet overeenkomen met de rapporten die verstuurd werden aan OVAM;
- de duur van de concessieovereenkomst komt overeen met de levensduur van het overslagmiddel.

W&Z organiseert een openbare, transparante en niet-discriminatoire procedure met het oog op de selectie van de privé-uitbater voor het resterende deel van de capaciteit van het overslagmiddel. W&Z geeft een minimumtarief op in het selectiedocument (offerte) waarboven het prijsvoorstel van de kandidaat privé-uitbater dient te liggen.

In de concessieovereenkomst tussen W&Z en de geselecteerde privé-uitbater wordt het concessietarief opgenomen dat resulteert uit de selectieprocedure en de in mededingingstelling van de uitbating van het overslagmiddel. Het concessietarief is geen preferentieel tarief, maar een commercieel markttarief.

---

¹⁰ De vierde mogelijkheid kan bv. toepasselijk zijn in de eerder zeldzame situatie waarin een kleine gemeente of intercommunale of verschillende van hen (met kleine volumes van huishoudelijk afval) en een kleine privé-uitbater ieder geïnteresseerd zijn een beperkt aantal behandelingsactiviteiten te verrichten.

¹¹ Voor de precieze berekening, zie § 7 bij deze handleiding.

Mogelijkheid 5:

W&Z stelt via een openbare selectieprocedure een privé-uitbater aan voor het overslagmiddel. De uitbater verricht overslagdiensten ten behoeve van de ICs voor het huishoudelijk afval en overslagdiensten ten behoeve van andere partijen voor andere afvalstoffen en goederen.

In de eerste plaats organiseert W&Z een openbare selectieprocedure. Het selectiedocument (offerte) zal o.m. de volgende offertevoorwaarden bevatten:

- uitnodiging aan de kandiderende privé-uitbater om aan te geven welk concessietarief hij bereid is te betalen;
- in de offerte geeft W&Z een minimumtarief op waarboven het prijsvoorstel van de privé-uitbater in ieder geval dient te liggen;
- de privé-uitbater dient de overslag van huishoudelijk afval te verrichten aan een bepaald maximum/preferentieel tarief¹² dat jaarlijks wordt vastgesteld;
- de behandeling van huishoudelijk afval dient steeds voorrang te krijgen boven de behandeling van andere stoffen, zowel wat de volumes als de timing betreft.

De kandidaat privé-uitbater met het beste prijsvoorstel wordt door W&Z geselecteerd. In geval van een *ex aequo*, wordt het contract gegund aan de partij die de hoogste volumes kan verzekeren.

De concessieovereenkomst tussen W&Z en de geselecteerde privé-uitbater zal volgende bepalingen bevatten:

- de privé-uitbater betaalt een concessietarief voor het gebruik van het overslagmiddel dat bepaald is aan de hand van de selectieprocedure;
- behandeling van huishoudelijk afval voor de ICs dient te gebeuren aan het jaarlijkse maximum/preferentieel tarief dat werd bepaald in het kader van de selectieprocedure; het preferentieel tarief wordt bepaald aan het einde van ieder jaar, op basis van de berekening van de extra kost voor het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren;
- dit tarief wordt toegepast voor het daarop volgende jaar;
- wanneer de meerkosten van het vervoer over de binnenwateren afnemen of wegvallen, wordt het preferentieel tarief en het door de privé-uitbater te betalen concessietarief op overeenkomstige wijze aangepast;
- de behandeling van huishoudelijk afval dient voorrang te krijgen boven de behandeling van andere stoffen, zowel wat de volumes als de timing aangaat.
- het jaarlijkse minimaal overslagvolume van huishoudelijk afval wordt vastgelegd op straffe van betaling van boetes;
- controle wordt verzekerd door de verplichting de OVAM rapporten voor te leggen;
- de duur van de concessieovereenkomst komt overeen met de levensduur van het overslagmiddel.

---

¹² Voor de precieze berekening, zie § 7 bij deze handleiding.

Mogelijkheid 6:

Mogelijkheid 6 lijkt sterk op mogelijkheid 5. W&Z kiest aan de hand van een openbare selectieprocedure een privé-uitbater die het overslagmiddel zal exploiteren. De uitbater zal zowel huishoudelijk afval overslaan voor de intercommunales als andere afvalstoffen en goederen voor andere partijen.

Terwijl het door de privé-uitbater verschuldigde concessietarief bepaald wordt aan de hand van de selectieprocedure, vereisen de offertevoorwaarden evenwel niet dat een bepaald prijsniveau wordt toegepast ten aanzien van de IC.

W&Z organiseert een openbare selectieprocedure. Het selectiedocument (offerte) zal o.m. de volgende offertevoorwaarden bevatten:

- uitnodiging aan de kandiderende privé-uitbater aan te geven welk concessietarief hij bereid is te betalen;
- in de offerte geeft W&Z een minimumtarief op waarboven het prijsvoorstel van de privé-uitbater in ieder geval dient te liggen;
- de behandeling van huishoudelijk afval dient voorrang te krijgen boven de behandeling van andere stoffen, zowel wat de volumes als de timing betreft.

De kandidaat privé-uitbater met het beste prijsvoorstel wordt door W&Z geselecteerd.

De concessieovereenkomst tussen W&Z en de geselecteerde privé-uitbater zal volgende bepalingen te bevatten:

- de privé-uitbater betaalt een normaal markttarief voor het gebruik van het overslagmiddel dat bepaald is aan de hand van de selectieprocedure;
- de behandeling van huishoudelijk afval dient voorrang te krijgen boven de behandeling van andere stoffen, zowel wat de volumes als de timing betreft;
- het jaarlijkse minimaal overslagvolume van huishoudelijk afval wordt vastgelegd op straffe van betaling van boetes;
- controle wordt verzekerd door de verplichting de OVAM rapporten over te leggen;
- de privé-uitbater dient aan de IC een normale marktprijs aan te rekenen voor het verlenen van de overslagdiensten.

Rekening houdend met het bedrag dat de IC aan de privé-uitbater moet betalen voor de overslagdiensten, verleent W&Z de IC een financiële compensatie voor de aangetoonde extra kosten verbonden aan het vervoer van huishoudelijk afval over de binnenwateren.

W&Z betaalt deze compensaties evenwel slechts uit onder de volgende voorwaarden:

- de IC toont elk jaar het bestaan aan van deze extra kosten;
- de IC aanvaardt vooraf dat W&Z de uitgekeerde bedragen zal terugvorderen in geval a posteriori zou worden vastgesteld dat de privé-uitbater geen marktconforme tarieven heeft gehanteerd.

W&Z zal jaarlijks de volgende controles toepassen in geval mogelijkheid 6 wordt toegepast:

- W&Z vraagt aan de IC jaarlijks de hoogte van het door de privé-uitbater toegepaste overslagtarief mee te delen; ingeval de meerkost niet langer bestaat of is afgenomen, wordt de subsidie overeenkomstig verminderd;

- W&Z oefent een jaarlijkse controle uit aangaande het marktconform karakter van het door de privé-uitbater gehanteerde tarief op grond van een door haar - of een andere controlerende taxatie-instantie binnen de overheid - verricht marktonderzoek van de gangbare tarieven die worden aangerekend voor overslagdiensten langs de Vlaamse waterwegen;
- indien uit het marktonderzoek volgt dat het door de privé-uitbater gehanteerde overslagtarief niet marktconform is, wordt de door W&Z uit te betalen vergoeding dienovereenkomstig herleid;
- W&Z vordert de uitgekeerde bedragen terug in geval a posteriori zou worden vastgesteld dat geen marktconforme tarieven werden gehanteerd.

8.3. Boetes

Indien de IC de beoogde en in de concessieovereenkomst opgenomen overslagvolumes niet realiseert, is zij voor het betrokken jaar een tegemoetkoming (T) verschuldigd die als volgt berekend wordt:

$$T = \frac{(k - k^n)}{K} \times S$$

waarin:

k = het overeengekomen overslagvolume voor dat jaar

kⁿ = het bereikte overslagvolume in dat jaar

K = het berekende overslagvolume over de duurtijd van de overeenkomst

S = het subsidiebedrag voor de duur van de concessieovereenkomst